



ASTEASUKO UDALA  
(GIPUZKOA)

## **2019ko APIRILAREN 2an EGINIKO EZ OHIKO UDAL BATZAREN AKTA**

2019ko apirilaren 2an, Asteasuko Udaletxeko Pleno Aretoan, arratsaldeko 20:10 orduetan, Maria Pilar Legarra Cortajarena Alkate anderearen Lehendakaritzapean, behean aipatzen diren Zinegotziak bildu ziren:

ALKATEA: Maria Pilar Legarra Cortajarena (Asteasu Batuz, AB)

ZINEGOTZIAK: Jose Ramon Ayerza Sarasua (Asteasu Batuz, AB)  
Joseba Txapartegi Nieve (Asteasu Batuz, AB)  
Maria Pilar Iturbe Urdangarin (Asteasu Batuz, AB)  
Haritz Mugika Lasa (Asteasu Batuz, AB)  
Aitor Usandizaga Izaguirre (Asteasu Batuz, AB)  
Antonio Elicegui Orbegozo (Asteasu Batuz, AB)  
Luke Uribe-Etxebarria Apalategi (EAJ/PNV)

IDAZKARIA: Jon Gil Beltza.

Alkate andreak, goian adierazitako orduan, irekitzat ematen du Udal Osoko Bilkura:

### **GAI ZERRENDIA:**

#### **1. Mozioak:**

- **2019/04: Tolosaldeko Euskararen Mahaia**
- **2019/05: Tolosaldeko Emakumeen Etxea**

.../...

### **LEHENENGO PUNTUA**

#### **Mozioak:**

- **2019/04: Tolosaldeko Euskararen Mahaia**

GALTZAUNDI Euskara Taldeak aurkeztutakoa.

“TOLOSALDEKO EUSKALGINTZAREN GOBERNANTZA EREDU BERRIA

TOLOSALDEKO EUSKARAREN MAHAIA

Tolosaldeko herritar gehien-gehienak euskaldunak dira: eskualdeko biztanleen %75 euskal hiztuna da, beste %10ak ulertu behintzat egiten du, eta belaunaldi gazteenak unibertsalizazioaren mugan daude. Euskal Herriko zonalde euskaldunen artean jartzen gaitu horrek eta hau, gure ustez, harrotasunez ez ezik, erantzukizunez hartu behar da. Globalizazio garaioan, hiztun komunitate txikiok ahalegin berezia egitera behartuta gaude eutsi ez ezik gure hizkuntzen etorkizuna bermatzeko. Geure egoeran, posible da Tolosaldean euskara harremanetarako, gozamenerako eta lanerako hizkuntza nagusia izatea, erabateko unibertsalizazioa lortzeko urratsak ematea eta, horrela, hizkuntzen indarberritze eta normalizazioan erreferente izatea, benetako arnagunea euskararentzat. Baina ausardiaz, koherentziaz eta eraginkortasunez jokatzeko eskatzen digu horrek: azken hamarkadetakoa lorpen izugarriak gutxietsi gabe, euskalgintzaren ibilbidearen irakurketa kritikoa egitea, lan esparru partekatua eraikitzea, jomugak adostea eta norabide berean jardunez herritarrei harrotasun eta erantzukizun hori transmititzea. Hori da dagokiguna.

Soka mutur horri, non hari mutur asko txirikordaten diren, heldu dio 2018an zehar gai horretan sakontzen aritu den Tolosaldeko Euskararen Mahaia sustatzeko Lan Mahaiak<sup>1</sup>. Hemen elkartu dira euskalgintza instituzionalaren eta sozialaren sentsibilitateak eta lan ereduak, eta euskararen etorkizuna bermatu eta berau eskualdeko hizkuntza nagusia izatea helburu duen gobernantza eredu berritzaile eta erreferentziazkoa eraikitzeko urrats sendoak eman behar direla izan da ondorio nagusia. Euskalgintza instituzionalaren eta sozialaren arteko elkarlana, eskualde ikuspegia, estrategia eta helburu komunak, berdintasuna eta zeharkakotasuna, eta eraginkortasuna eta lidergo partekatua dira jorratu eta sakondu beharreko kontzeptuak, guztiak, xede honen zerbitzura: **TOLOSALDEAN EUSKARA HIZKUNTZA NAGUSIA IZATEKO ESTRATEGIA BERRITZAILE ETA INKLUSIBOA**.

Hitz gutxitan azaldutako gogoeta hori eta bere baitan hartzen dituen ekimenak, pasa den urrian eta abenduan egin ziren bi batzarretan xeheki aurkeztu zizkion aipatutako Lan Mahaiak eskualdean gauzatzen diren hizkuntza politika desberdinen eragilean ordezkariak zabalari. Eta berretsiak izan ziren.

Horregatik guztiagatik, ordezkatzeko dudak erakundearen izenean, **ADIERAZTEN DUT**:

---

<sup>1</sup> xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx (Tolosa, Abaltzisketa, Asteasu, Alegia eta Berastegiko udal ordezkariak), xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx (GFAko Hizkuntza Berdintasun zuzendaritza), xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx (EJ-HPSko Sustapen eta Ikerketa zuzendaritzak), xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx (UEMA). xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx (eskualdeko Euskara Teknikarien ordezkaria), xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx (Larramendi Bazkuna), xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx (Galtzaundi Euskara Elkarteak), xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx (Tolosaldea Garatzeneko Udal arduraduna), xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx (Soziolinguistika Klusterra), xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx (Bizkidetza eta hizkuntza), xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx (Generoa, aniztasuna eta hizkuntza) eta xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx (koordinatzailea).



ASTEASUKO UDALA  
(GIPUZKOA)

1. Tolosaldea eskualdeko Abaltzisketa, Aduna, Albiztur, Alegia, Alkiza, Altzo, Amasa-Villabona, Amezketa, Anoeta, Asteasu, Baliarrain, Belauntza, Berastegi, Berrobi, Bidania-Goiatz, Elduain, Gaztelu, Hernialde, Ibarra, Ikaztegieta, Irura, Larraul, Leaburu-Txarama, Lizartza, Orendain, Oresa, Tolosa eta Zizurkil udalerrietan -horietako batean, batzuetan edo guztietan- euskararen etorkizuna bermatzeko jarduerak sustatzeko, garatzeko edo babesteko erantzukizuna dugula, legez ezarria edo, eta batez ere, geure desioz onartua.
2. Bat egiten dugula eskualde ikuspegiko hizkuntza plangintza diseinatu eta aitzineratzeko euskalgintza instituzionala eta sozialaren bilgunea, hau da, Tolosaldeko Euskararen Mahaia, eratu eta indartzeko asmoarekin.
3. Bat egiten dugula Tolosaldeko Euskararen Mahaiak izango dituen Misio eta Helburuekin:
  - Misioa: Tolosaldean euskara indarberritu eta bere erabilera normalizatzea, berdintasun eta aniztasun balioen oinarrietatik, benetan komunikazio eta kohesio hizkuntza nagusia izan dadin bere lur-eremu osoan.
  - Helburu estrategikoak:
    - i. Gobernantza eredu berri bat oinarri eta sostengu duen eragile instituzional, sozial eta kulturalen elkargune eta erabakigunea antolatzea.
    - ii. Eskualde mailako hizkuntza politika definitzea.
    - iii. Normalizazio errealak lortzeko baliabideak adostu eta abian jartzea.
    - iv. Gizarte esparru guztietako eragileekin elkarlana bermatzea, euskara beren eguneroko jardunean hizkuntza nagusia, komuna, izan dadin.
  - Helburu estrategikoak:
    - i. Bizikidetzaren eremu zabalean (generoa, aniztasuna, integrazioa ...) inklusio bidea egiteko diskurtsoa eta metodoa landu eta garatzea.
    - ii. Garapen sozio-ekonomikoarekin uztartzea.
    - iii. Bizitza sozio-kulturala euskaraz izan dadin ahalbidetzea.
4. Ordezkatzen dudana erakundea gertu dagoela Tolosaldeko Euskararen Mahaiaren egikaritze prozesuan parte hartzeko eta lankidetzaren eredu honetan sakontzeko, gure presentzia beharrezkoa den foro edo lan-mahaitan parte hartuz, gure esperientzia edota hizkuntzaren normalizaziora bideratutako baliabide teknikoak egitasmoaren zerbitzura jarritz, edota, hala badagokigu (Udalak, Gipuzkako Foru Aldundia, Eusko Jaurlaritza) proiektu hau eta bere baitan adostutako ekimen zehatzak ekonomikoki sustengatuz.

5. Edonola ere, hartutako konpromiso hauek ez dutela murrizketarik edo kalterik eragin behar ordezkatzan dudan erakundearen autonomian eta egitekoetan, eta konpromiso hau indartuko dela egitasmo bateratuak gauzatzen diren heinean, baliabideak optimizatzen diren heinean, eta jarduera eraginkorragoa eta errentagarriagoa den heinean.

Eta hau egiteko legezko gaitasun nahikoa dutelarik, zera egiaztatzeko sinatzen dut agiri hau: ordezkatzan dudan erakunde edo saileko erabaki organo nagusiak Tolosaldeko Euskararen Mahaia eratzeko egitasmoa babestea eta agiri honetan zehaztutako konpromisoak hartzea onartu zuela, .....an, 2019ko ..... ren ....an”.

Kultura eta Ekitaldiak Informazio-Batzordeak aurretik irizpena eman du.

Proposamena bozketara jarri da, ondorengo emaitza eman delarik:

Aldeko botuak: 8 (Legarra, Ayerza, Txapartegi, Iturbe, Mugika, Usandizaga, Elicegui, Uribe-Etxebarria)

Kontrako botuak: 0

Abstentzioak: 0

Beraz, Udalbatzak

ERABAKI DU

Lehena. Jasotako adierazpena onartzea.

Bigarrena. Erabaki honen berri ematea interesdunei.

#### - **2019/05: Tolosaldeko Emakumeen Etxea**

Tolosaldeko Emakumeen Etxearen Lan-talde politiko-teknikoak aurkeztutakoa.

“MOZIOA, TOLOSALDEKO EMAKUMEEN ETXEAREN EGITASMOA ONARTZEKO ETA HURA GARATZEKO KONPROMISOA HARTZEKO

Emakumeen etxeak eta txokoak Mugimendu Feministaren erreibindikazio historiko izan dira eta dira. Eskaera hori 80ko hamarkadan hasi zen gauzatzen Estatuan, hain zuzen ere, Zaragozako eta Kataluniako ekipamenduak sortu zirenean. Euskal Herrian, berriz, 2003koak dira lehen ekimenak, emakumeen etxeak jarri zirenean Ermuan aurrena eta Arrasaten ondoren, eta 2004an ireki zuten Eibarren.



ASTEASUKO UDALA  
(GIPUZKOA)

2010etik aurrera etorriko ziren besteak: Gipuzkoan, Donostian, Hernanin eta Azpeitian; Bizkaian, Basaurin, Ondarroan eta Durangon; eta Nafarroan, Iruñean. Denek helburu bera dute, baina bakoitzak bere egiturak, kudeatzeko modua eta funtzionamendua ditu, udalerrri bakoitzaren errealitate eta beharretara egokituta. Aipatzekoak dira Donostiako eta Ondarroako etxeak, kudeatzen baitituzte Udalaren, erakunde feministen eta emakumeen ehun asoziatiboaren artean.

Etxe hauek sortu zituzten politika feministak bultzatzeko eta emakumeen erreferente izateko. Leku hauek elkartzeko, eztabaidatzeko, ikasteko eta ahalduntzeko dira, eta, era berean, abiapuntu dira emakumeek parte har dezaten udalerrriko politikan eta bizitzan. Era askotako gaiak izaten dituzte aztergai eta herriko kolektibo feministen eta emakume-taldeek kezka eta jakin-mina jasotzen dira, besteak beste, teoria, literatura edo genealogia feminista, indarkeria matxista, autodefentsa feminista, sexualitatea, abortatzeko eskubidea, emakumeen arteko ahizpatasuna; aholkularitza juridikoa eta psikologikoa ematen da; liburutegi espezializatuak antolatzen dira...

#### Aurrekariak

2017ko udaberrian, zenbait feminista eta emakume-talde elkartu eta Tolosaldeko Emakumeen Etxearen eskaerari indarra eta forma ematea erabaki zuten. Horren inguruan hitz egiteko bilera ireki bat antolatu zen eta izugarrizko arrakasta izan zuen. Eskualde osorako izango zen Emakumeen Etxe bat behar zela ondorioztatu zen, Tolosan kokatua, eta parte-hartze prozesu bat beharrezkoa zela emakumeek nolako etxea nahi zuten erabakitzeko. Eskaera horrekin 300 sinadura inguru bildu ziren.

Gainera, iazko martxoaren 8ko greba feministaren testuinguruan, Tolosaldeko Asanblada Feminista sortu da. Bere erronka nagusia Emakumeen Etxea sortzea da, eskualdeko emakumeen eta eragileen arteko sareak eraikitzea, elkarlanean jarduteko baldintzak sortzea eta errealitate bihurtzeko plangintza edo bide-orria lantzea, eta, azkenik, herriko nahiz eskualdeko eragile eta herritarrak era honetako ekipamenduaren beharraz sentsibilizatzeko komunikazio-kanpaina garatzea.

Horrela, 2016an, ordezkari politikoak eta emakumeen taldeko ordezkariak Basauriko eta Donostiako etxeetara joan ziren, gune horietan emandako esperientziak aztertzeko eta proiektu honen abiapuntu bat izateko.

Urte horretan, era berean, Emakumeen Etxearen lan-talde politiko-teknikoa sortu zen. Talde horretan biltzen dira Udal gobernua, oposizioko zinegotziak eta emakumeen ordezkariak. 2018an, Berastegiko eta Asteasuko alkateak talde honetan integratzen dira. Talde honen helburua da, besteak beste, elkarlanean proiektua kokatzea eta minimo batzuk definitzea eta adostea. Horrela, hainbat gai tratatu dira: etxearen arazoak, definizioa, lan-ildoak, eskainiko diren zerbitzuak, antolamendua, kudeaketa eta abar.

Halaber, Tolosako Udalako berdintasun departamentuaren 2018ko aurrekontuan, 20.500 €-ko diru-kopurua aurreikusi zen enpresa bat kontratatzeko, proiektu honen inguruan prozesu parte-hartzaile baten bidez hausnarketa bat egiteko herritarrekin, bereziki emakume-taldeekin.

Beraz, 2018ko maiatzean, hasiera eman zitzaion parte-hartze prozesuari eta bi lantalde gehiago sortu ziren: Talde Eragilea (Tolosaldeko Asanblada feministako ordezkariak, emakumeen taldekoek, emakume norbanakoek eta Tolosako berdintasun teknikariak osatutakoa) eta Emakumeen Gune Zabala (interesa duten eskualdeko emakume orok). Parte-hartze prozesua Elhuyar Aholkularitzako teknikariekin garatu da.

Horrela, prozesu parte-hartzailea bi fasetan garatu zen: lehen fasean, maiatzean eta ekainean, etxearen printzipioak, helburua, nolakotasuna, erabilera eta jarduerak definitu ziren; eta bigarren fasean, irailetik abendura bitartean, etxearen kudeaketa-eredua, antolaketa, baliabideak eta abar definitu ziren. Prozesuan zehar, guztira, eskualdeko 104 emakume inguruk hartu dute parte.

Horiek horrela, ..... Udaleko udal taldeek osoko bilkura honetan erabakitzen dute ondorengo konpromisoak hartzea udal esparruan:

- 1.- Onartzea Talde Eragilean sortutako eta Emakumeen Gune Zabalean onartutako Emakumeen Etxearen egitasmoaren zehaztapenaren dokumentua.
- 2.- Babestea Tolosaldeko Emakumeen Etxearen egitasmoa, balizko aldaketa politikotik harago, eta prozesua nahiz emaitza alderdi politikoen interesen logikatik kanpo mantentzea.
- 3.- Sozializatzea eta ikusgarri egitea herrian Tolosaldeko Emakumeen Etxearen inguruan egin den prozesua nahiz emaitza bera (Udalaren web orriaren, sare sozialen edo udal aldizkariaren bidez zabaltzea).
- 4.- Baliabide ekonomikoak eta giza-baliabideak jartzea, Tolosaldeko Emakumeen Etxearen jarduna garatu ahal izateko, berriazko aurrekontu-partida bat izendatuta eta hornituta”.

Kultura eta Ekitaldiak Informazio-Batzordeak aurretik irizpena eman du.

Proposamena bozketara jarri da, ondorengo emaitza eman delarik:

Aldeko botuak: 8 (Legarra, Ayerza, Txapartegi, Iturbe, Mugika, Usandizaga, Elicegui, Uribe-Etxebarria)

Kontrako botuak: 0

Abstentzioak: 0



ASTEASUKO UDALA  
(GIPUZKOA)

Beraz, Udalbatzak

ERABAKI DU

Lehena. Jasotako adierazpena onartzea.

Bigarrena. Erabaki honen berri ematea interesdunei.

Eta beste gairik ez dagoenez, Alkateak bilera amaitutzat ematen du arratsaldeko 20:16 orduak direnean, nik Idazkariak, bertan jasotakoaren akta hau luzatzen dudalarik.

Asteasun, 2019ko apirilaren 4an.

Alkatea

Bitarteko Idazkari-Kontuhartzailea